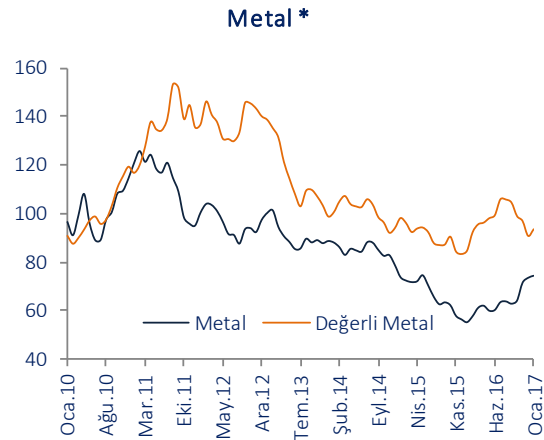
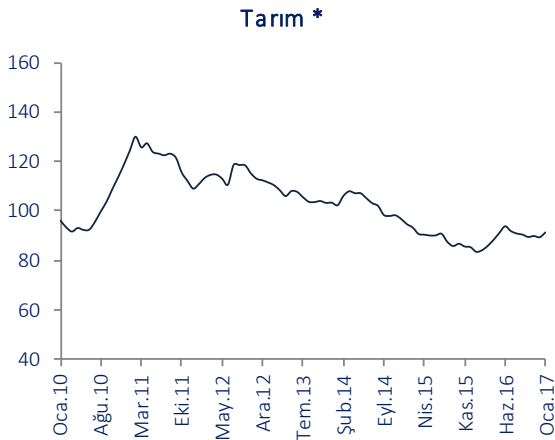
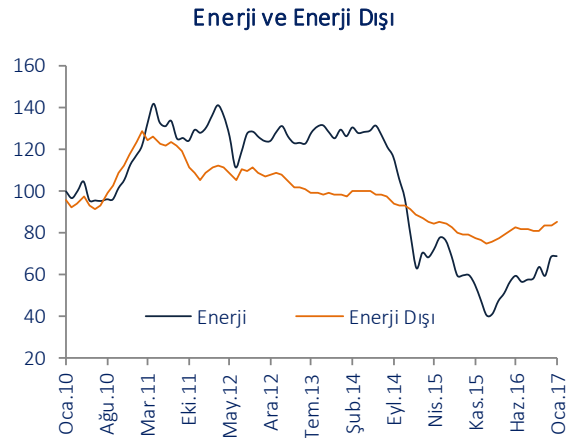
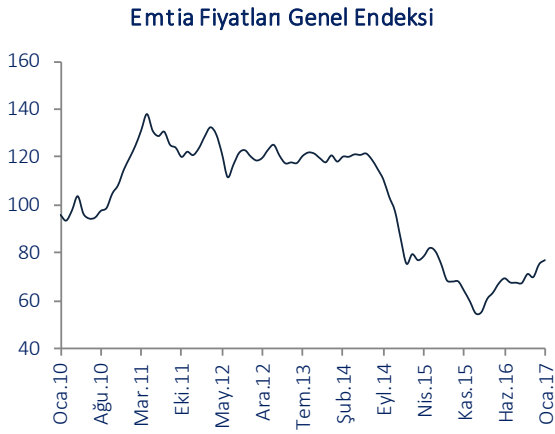

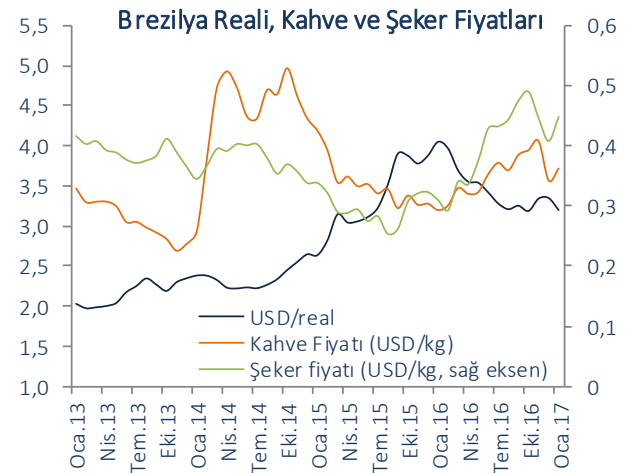
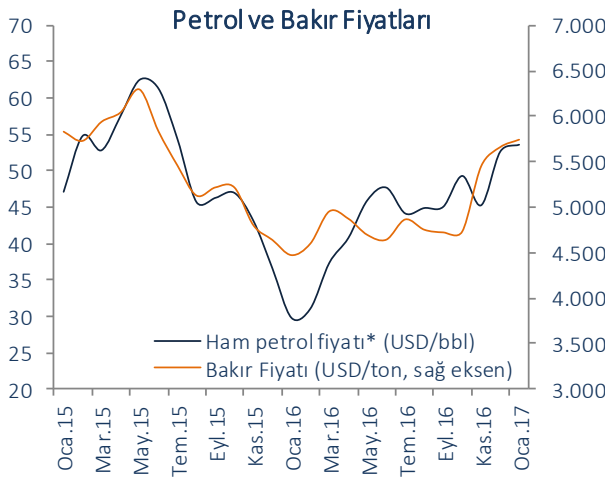
- Emtia fiyatları genel endeksi Ocak ayında %2,3 oranında yükseldi. Bu dönemde enerji fiyatları nispeten yatay seyrederken, değerli metal ile tahıl fiyatlarının yükseldiği dikkat çekti. Emtia fiyatlarının yükseliş eğilimine girdiği 2016 yılının ardından bu seyrini 2017 yılının ilk ayında da koruduğu görüldü.
- Yüksek stok seviyelerine rağmen başta Çin olmak üzere gelişmekte olan ülkelere gelen talep metal fiyatlarının yükselmesinde etkili olmaya devam ediyor. Çin’de inşaat ve otomotiv sektörlerinin canlı seyri bu durumu destekliyor.
- Tarımsal ürün fiyatları mevsimsel etkilerden dolayı bir miktar yükselse de, düşük fiyatların kârlılığı olumsuz etkilemesi nedeniyle üretim birçok bölgede durma noktasına geldi. Stok seviyesinin yüksek olduğu göz önüne alındığında fiyatların kısa vadede önemli oranda yükselmesi beklenmiyor.
- OPEC ülkelerinin arz kesintisine gitmesi son aylarda petrol fiyatlarının yükselmesine neden olurken, Ocak ayında fiyatlardaki artış nispeten düşük kaldı. Arz kesintisinin artık fiyatlandığı ifade edilirken, ABD’de üretimin seyrinin petrol fiyatları üzerinde etkili olması bekleniyor.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

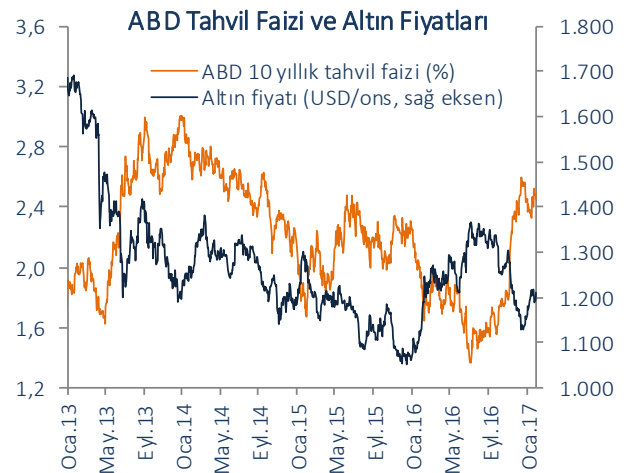
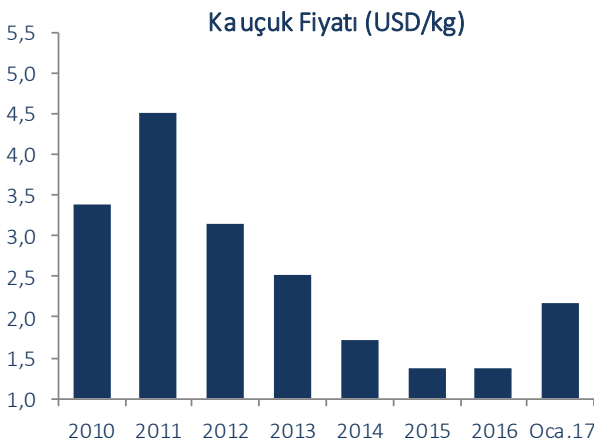
- ABD’de petrol stoklarının tarihi zirve değerlerine yakın olmasına rağmen, OPEC ülkelerinin petrol üretimindeki kesinti hedeflerini büyük ölçüde tutturacağına yönelik iyimser beklentiler petrol fiyatlarının Ocak ayında bir miktar yükselmesine neden oldu. ABD’de yeni petrol kuyularının açılmaya devam etmesi ve petrol üretimindeki artışın sürmesi ise petrol fiyatlarındaki artışı sınırladı.
- Hava sıcaklıklarının gerek Avrupa’da gerekse ABD’de mevsim normallerinin üzerinde seyretmesi nedeniyle gerileyen doğalgaz talebinin etkisiyle Ocak ayında doğalgaz fiyatlarının gerilediği izlendi. Mevsimsel etkilerin yılın kalanında da doğalgaz fiyatlarını aşağı çekme ihtimali yüksek görülüyor.
- Çin’in 2008 yılından bu yana rafine edilmiş kalay için uyguladığı %10’luk ihracat vergisini Ocak ayında kaldırması ile birlikte kalay fiyatlarının gerilediği görüldü.
- Ocak ayında Endonezya’nın işlenmemiş cevher ihracatı üzerindeki engelleri gevşeteceği yönündeki açıklamasına rağmen, dünyanın en büyük ikinci bakır madeni olan Grasberg madeninin Şubat ayında süresi dolan ihracat lisansının yenilenmemesi bakır fiyatlarının yükselmesine neden oluyor. Ayrıca, küresel bakır üretiminin %5’inden fazlasını gerçekleştiren Şili’deki dünyanın en büyük bakır madeni olan Escondida’da devam eden grev de bakır üretimini olumsuz etkileyerek fiyatlardaki yükseliş eğilimini destekledi. Söz konusu grev, bakır ile birlikte çinko, kurşun ve alüminyum gibi diğer metallerin fiyatlarının da yükselmesine neden oluyor.

- Brezilya realinin değer kazanması ile birlikte şeker ve kahve fiyatlarının Ocak ayında önemli oranlarda yükseldiği görüldü. Artan şeker fiyatlarına karşın vadeli piyasalardaki fiyatlama şeker fiyatlarının gerileyeceğine işaret ediyor. Ocak ayında %10 yükselen şeker fiyatlarındaki yıllık artış %45 düzeyinde seyrediyor.

EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

- ABD’de hava sıcaklıklarının olumlu seyrine karşın yağışların istenilen düzeyde olmaması nedeniyle buğday ve mısır fiyatları Ocak ayında yükseldi. Hâlihazırda oldukça yüksek seviyede bulunan stoklara rağmen fiyatların artması, önümüzdeki dönemde de fiyatlardaki yükselişin süreceğine işaret ediyor.
- Pamuk fiyatları Ocak ayında yükselişini sürdürdü. Küresel pamuk arzında 1,2 milyon tonluk açığı olduğunun açıklanması ile birlikte pamuk fiyatlarındaki yükselişin hız kazandığı görüldü. Arz açığının gelecek hasat döneminde de 1 milyon tona yakın düzeyde gerçekleşeceği ifade ediliyor.
- Afrika’da Harmattan mevsiminde kuraklığın ve kum fırtınalarının şiddetli olacağı beklentisi ile kakao üretiminde %50’ye yakın oranda gerçekleşmesi beklenen arz kesintisinin gerçekleşmemiş olması kakao fiyatlarının Ocak ayında gerilemesine neden oldu. Ayrıca, Batı Afrika’da üretimin tahmin edilenden daha fazla gerçekleşeceği beklentisi de fiyatları baskı altında tutuyor. Önümüzdeki aylarda kakao fiyatlarındaki düşüşün süreceği tahmin ediliyor.
- Aylık bazda %12,2 artışla fiyatı en hızlı yükselen emtia olan kauçukta yıllık fiyat artışı %100’e ulaştı. Söz konusu artışa karşın, fiyatların halen düşük olduğunu düşünen üreticilerin satış yerine stok artırımına gitmesi fiyatlardaki yükselişin devam etmesine neden oluyor. Çin’de otomotiv piyasasının güçlü seyri de oto lastiğine olan talebi artırırken, kauçuk fiyatlarını yukarı yönlü destekliyor. Kauçuk üreticilerinin fiyatları 2011 yılı düzeyine yükseltmek istedikleri ifade edilirken, stoklama faaliyetlerinin sürmesi halinde fiyatlardaki hızlı artışın süreceği tahmin ediliyor.

- Değerli madenlerin fiyatları Ocak ayında yükseldi. Altın aylık bazda %3 değer kazanırken, gümüş ve platin fiyatları sırasıyla %2,9 ve %5,7 oranında arttı. Fed’in faiz artırımı zamanlamasının önümüzdeki dönemde değerli madenlerin fiyatlarını belirleyen en önemli etmen olması bekleniyor. Ayrıca, Avrupa’da gerçekleşecek seçimler öncesi politik belirsizlikler de güvenli liman alımlarını destekliyor.

EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Trump'ın ABD ekonomisini canlandırmak için atacağı adımların ve Çin'in emtia talebinin etkisiyle 2017 yılında birçok emtada fiyatların yukarı yönlü hareket etmesi bekleniyor. Jeopolitik ve siyasi gelişmeler de emtia fiyatlarının seyri açısından önem arz ediyor.
- Çin'de otomotiv ve demir-çelik sektörlerinin canlı seyretmesi nedeniyle söz konusu sektörlerde kullanılan metal ürünlerine talep artıyor.
- Vadeli piyasalarda da 2017 yılı genelinde emtia fiyatlarının yukarı yönlü seyredeği beklentisinin hakim olduğu görülüyor.

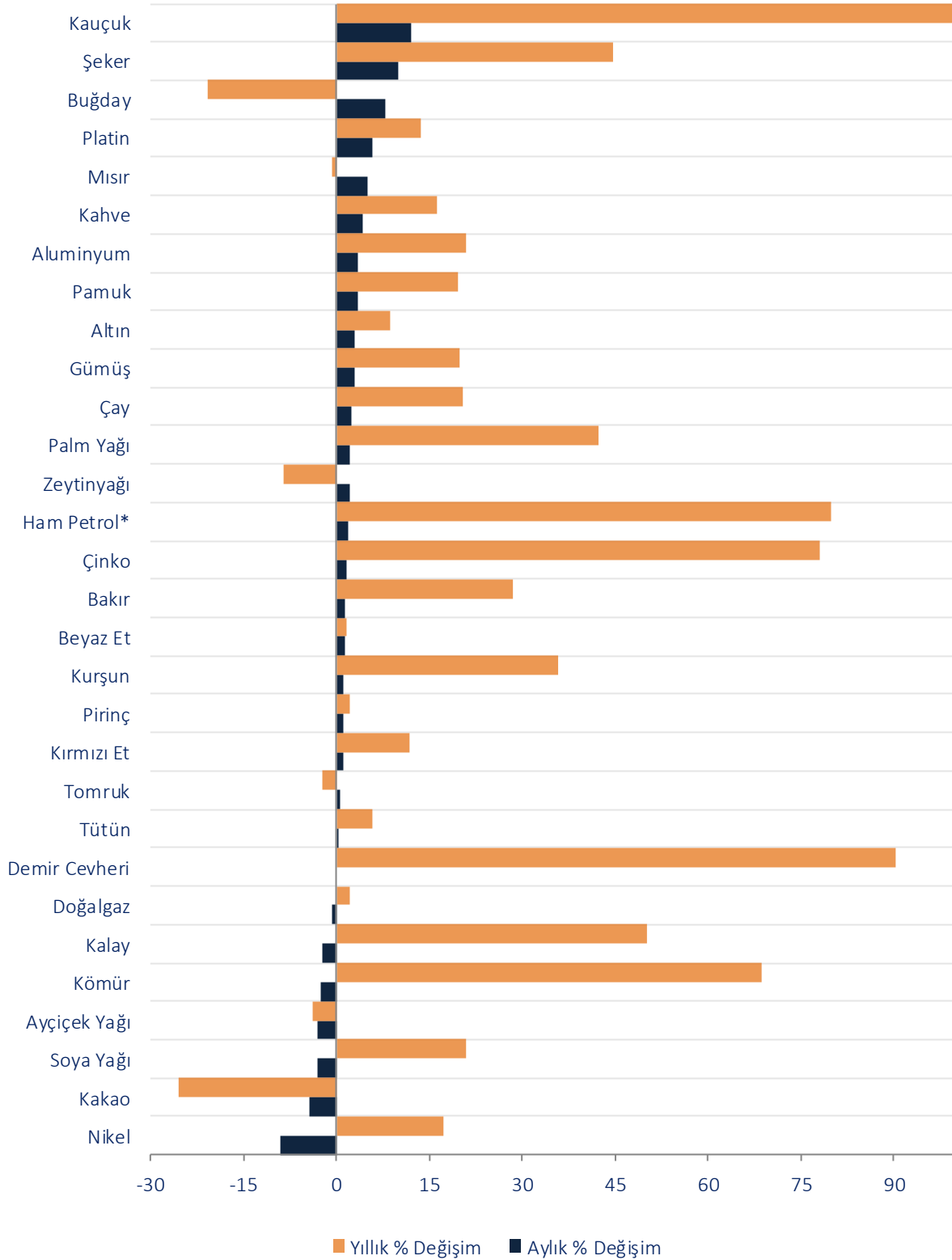
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin			
		2000	2014	2015	2016	2017	2018	2020	2025
Enerji									
Ham Petrol*	USD/varil	28,2	96,2	50,8	42,8	55,0	60,0	62,9	71,0
Kömür	USD/ton	26,3	70,1	57,5	65,9	70,0	60,0	55,4	57,7
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	3,9	10,1	7,3	4,6	5,0	5,2	5,6	6,7
Tarım									
Kakao	USD/kg	0,9	3,1	3,1	2,9	2,6	2,6	2,7	2,8
Kahve	USD/kg	1,9	4,4	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,5
Çay	USD/kg	1,9	2,7	2,7	2,6	2,8	2,8	2,8	2,9
Soya Yağı	USD/ton	338	909	757	809	900	907	922	960
Mısır	USD/ton	89	193	170	159	160	163	170	189
Pirinç	USD/ton	202	423	386	396	385	389	397	418
Buğday	USD/ton	114	285	204	167	150	156	167	200
Kırmızı Et	USD/kg	1,9	4,9	4,4	3,9	4,0	4,0	4,0	4,1
Beyaz Et	USD/kg	1,3	2,4	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,3
Şeker	USD/kg	0,2	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Tomruk	USD/metreküp	275	465	389	387	380	385	395	422
Pamuk	USD/kg	1,3	1,8	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	2,0
Kauçuk	USD/kg	0,7	2,0	1,6	1,6	2,1	2,1	2,2	2,3
Tütün	USD/ton	2.976	4.991	4.908	4.813	4.900	4.868	4.805	4.650
Metal									
Alüminyum	USD/ton	1.549	1.867	1.665	1.604	1.700	1.734	1.804	1.992
Bakır	USD/ton	1.813	6.863	5.510	4.868	5.400	5.509	5.733	6.335
Demir Cevheri	USD/kuru ton	28,8	96,9	55,8	58,4	65,0	55,0	55,8	57,9
Kurşun	USD/ton	454	2.095	1.788	1.867	2.200	2.208	2.223	2.261
Nikel	USD/ton	8.638	16.893	11.863	9.595	11.000	11.518	12.627	15.892
Kalay	USD/ton	5.436	21.899	16.067	17.934	20.000	20.216	20.656	21.796
Çinko	USD/ton	1.128	2.161	1.932	2.090	2.650	2.800	2.729	2.559
Altın	USD/troy ons	279	1.266	1.161	1.249	1.150	1.138	1.114	1.055
Gümüş	USD/troy ons	5,0	19,1	15,7	17,1	16,5	16,5	16,4	16,2
Platin	USD/troy ons	545	1.384	1.053	987	1.000	1.032	1.098	1.283

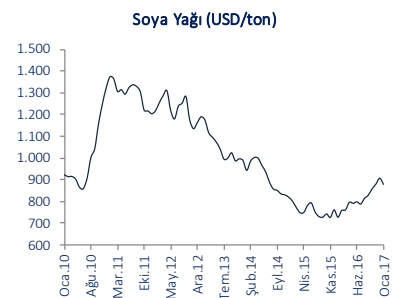
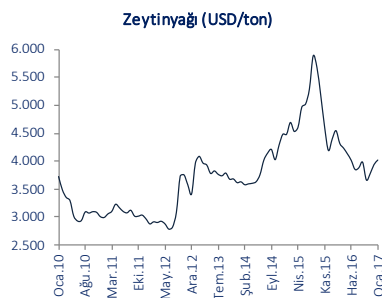
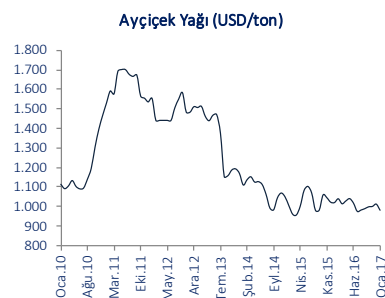
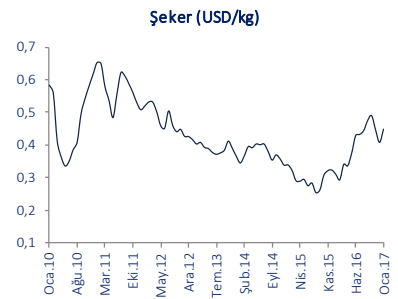
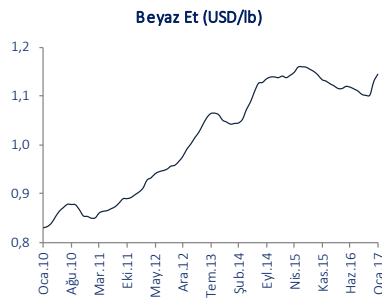
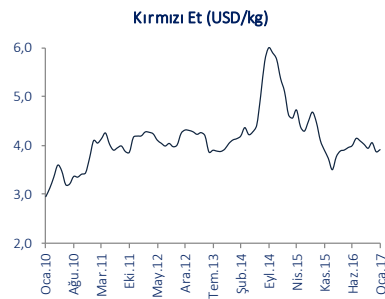
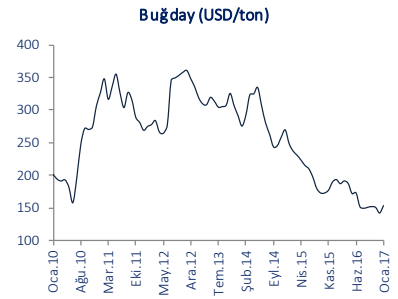
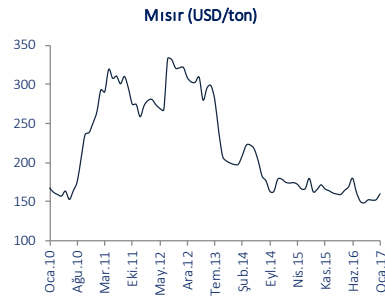
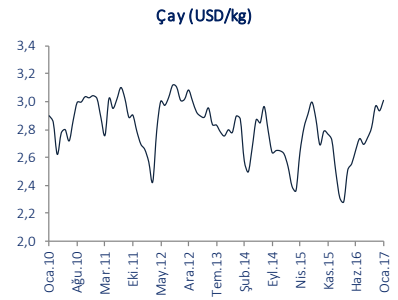
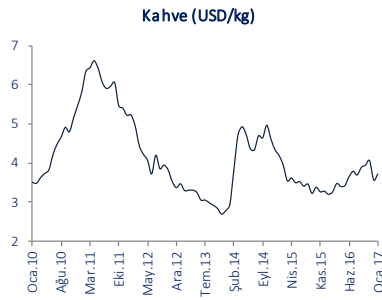
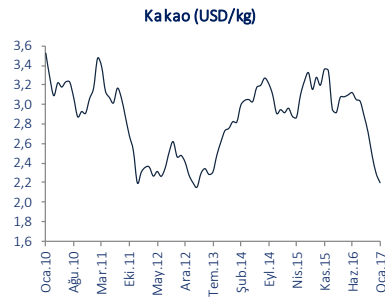
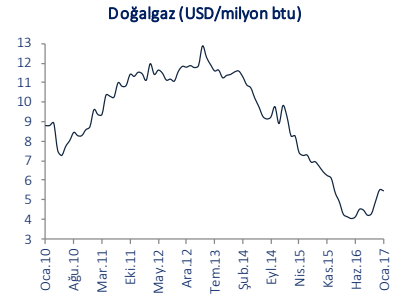
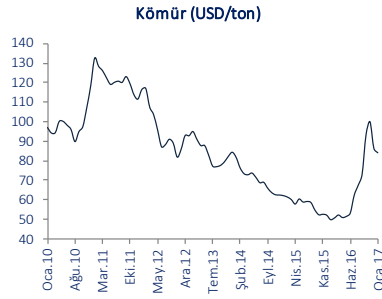
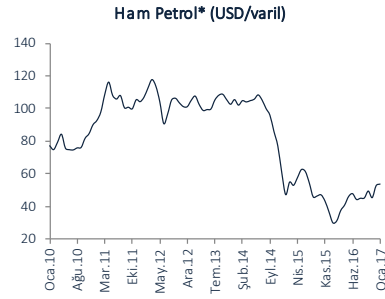
Kaynak: Dünya Bankası

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Ocak 2017)

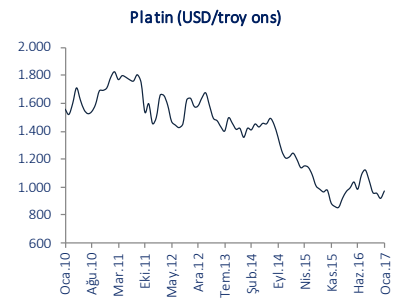
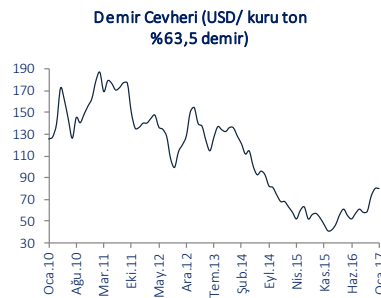
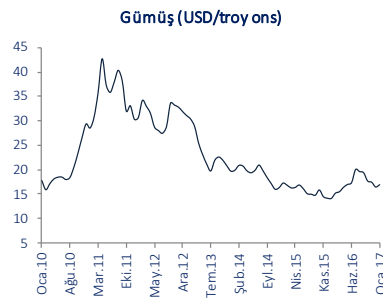
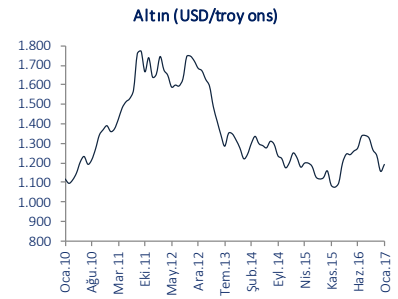
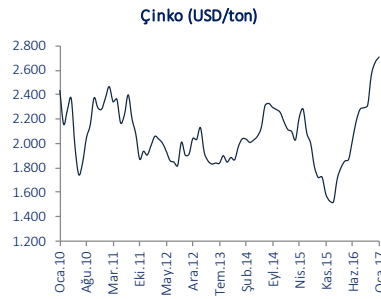
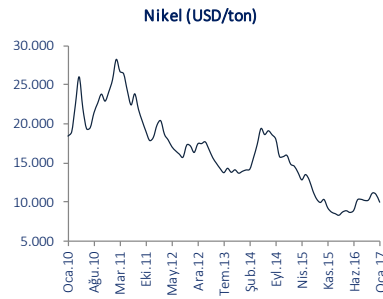
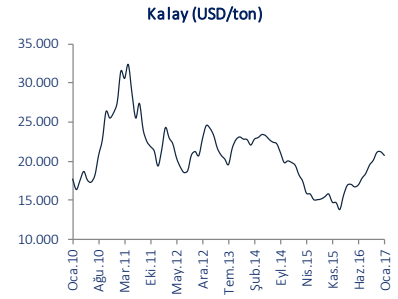
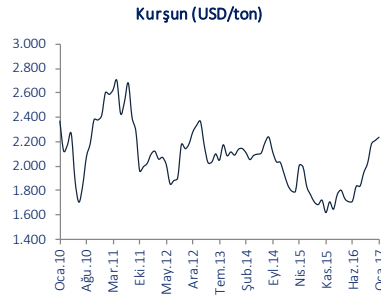
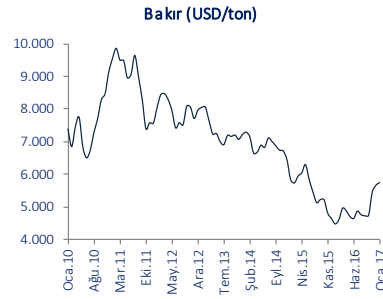
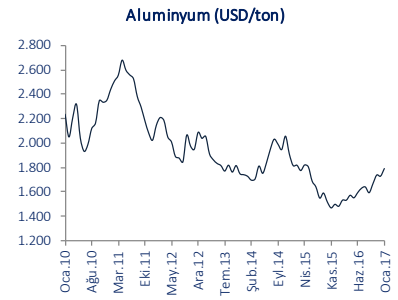
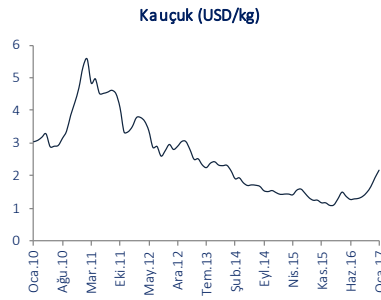
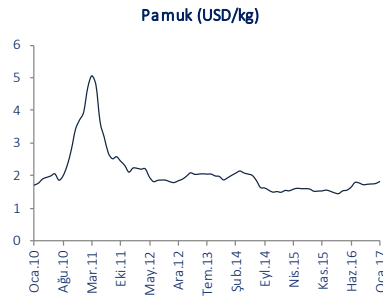
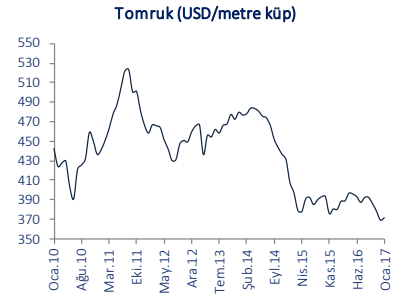
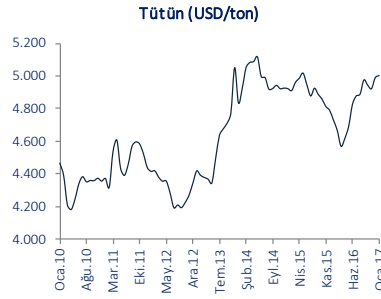
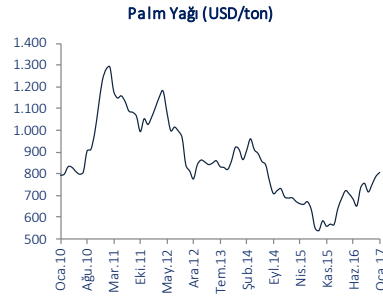
EMTİA FİYATLARI - I

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

Izlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman
goksun.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.